ଆମେ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ

ଭାସ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ଲେଖକ ପରିଚୟ:

ଭାସ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର: ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଇଜପୁର ଗ୍ରାମରେ ନାଟ୍ୟକାର ଭାସ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଜନ୍ମ । ପ୍ରାୟ ପଚାଶଟି ନାଟକ, ଅନେକ କବିତା ଓ ପ୍ରବନ୍ଧର ରଚୟିତା ଭାବରେ ସେ ବେଶ୍ ପରିଚିତ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଏଗାରଟି ଶିଶୁନାଟକ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମନଲାଖି ଓ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ହୋଇଛି । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁରସ୍କୃତ ଜଣେ ଛାତ୍ରବତ୍ସଳ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ନାଟକଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବହୁ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛି । 'ପକ୍ଷୀ' ନାଟକ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଦ୍ୱାରା ସେ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । 'କହ୍ନାଇରେ ଫେରିଆ', 'ଘାସଫୁଲ', 'ବନମାଳୀ', 'ବ୍ୟବଧାନ', 'ଜନନୀ ଜନ୍ମଭୂମି ଏଇ ଆମରି ଗାଆଁ' ଇତ୍ୟାଦି ତାଙ୍କ ଶିଶୁନାଟକଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲୋକପ୍ରିୟ ।

ଏହି ନାଟକଟିରେ ସାଂପ୍ରତିକ ମଣିଷ କ୍ରମଶଃ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଯାଉଥିବାରୁ ସେଥିରେ ମଣିଷପଣିଆର ବିକାଶ ପାଇଁ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

(ରଜପର୍ବ । ଗାଁମୁଣ୍ଡ ଆମ୍ବତୋଟା । ଦୂରରୁ ଭାସି ଆସୁଥାଏ ବାଗୁଡ଼ି ଖେଳର ବାଜା । ରଜଗୀତର ତାଳେତାଳେ ଝିଅମାନେ ଦୋଳି, ପୁଚି ଓ ଠିଆପୁଚି ଆଦି ଖେଳୁଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହରେ ନୂଆ ଲୁଗା । ହଠାତ୍ ଏକ ଅଭାବନୀୟ ଶବ୍ଦ ଦୂରରୁ ଭାସି ଆସିଛି । ସତେକି ଉଡାଜାହାଜଟିଏ ପିଲାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ସମସ୍ତେ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ଚାରିଦିଗକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି । ହେଲେ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହାନ୍ତି । କିଛି ସମୟ ପରେ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଛି ଅଦ୍ଭୁତ ପିଲାଟିଏ । ଯାହାର ମୁଣ୍ଡ ସାଧାରଣ ପିଲାମାନଙ୍କଠାରୁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ବଡ଼ । ଆଖି ଦୁଇଟି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଅଙ୍ଗାର ଭଳି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ । କାନ ଦୁଇଟି ଅସମ୍ଭବ ଭାବରେ ଲମ୍ବା । ମୁହଁରେ ଗମ୍ଭୀରତା । ଦେହରେ ଅଦ୍ଭୁତ ପୋଷାକ । ଧୀରେ ଧୀରେ ପିଲାଙ୍କ ଆଡକୁ ଆଗେଇ ଆସିଛି ପିଲାଟି । ତାକୁ ଦେଖି ଡରିଯାଇଛନ୍ତି ପିଲାମାନେ ।)

ଶୀଳା : ଭୂତ... (ଚିତ୍କାର କରି ପଳାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ । ତାକୁ ଅଟକାଇଛି ରୂପା ।)

ରୂପା : ଆରେ ରୁହ । ଡରୁଛ କାହିଁକି ? ଦିନବେଳା ଭୂତ କେଉଁଠୁ ଆସିବ ?

ଜୟନ୍ତୀ : ନାଇଁ, ମୋ ବୁଢ଼ୀମାଆ କହୁଥିଲା ଏହି ଗାଆଁମୁଣ୍ଡ ଆମ୍ବତୋଟାରେ ଦିନବେଳା ବି ଭୂତ ବାହାରେ ।

ସୀମା : ହଁ, ମୋ ଜେଜେମାଆ ବି କହୁଥିଲେ, ପିଲାଦିନେ ସେ ଏଇଠି ଗୋଟେ ଭୂତ ଦେଖିଥିଲେ । ତା'ର ମୁଣ୍ଡ ଗଣ୍ଡିଠାରୁ ବଡ଼ଥିଲା । ଆଖି ଦିଇଟା ଏମିତି ଜଳୁଥିଲା । ସେ ଜେଜେମାଆଙ୍କୁ କାମୁଡ଼ିବାକୁ ଗୋଡ଼ାଇଥିଲା । ଏଇଟା ଆମକୁ କାମୁଡ଼ିଦବ । ହେଲେ, ସେ ଆମ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛି । ଏ ବୋଉ ଲୋ... (ପଳାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ । ତାଙ୍କୁ ଅଟକାଇଛି ରୂପା ।)

ରୂପା : ଆରେ ରୁହ । ଶୁଣ, ବଡ଼ମାନେ ଆମକୁ ଡରାଇବା ପାଇଁ ଏମିତି ମନଗଢ଼ା ଗପସବୁ କହିଥାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଦୁନିଆରେ ଭୂତଫୁତ କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ ଭାବୁଛି ଏଇଟା ଆମ ପରି ଗୋଟେ ପିଲା । ସହରରୁ ଆସିଛି ବୋଧେ । ଆସ, ତା ସହିତ କଥା ହବା ।

ଶୀଳା : ନାଇଁ, ନାଇଁ, ଆମେ ତା' ପାଖକୁ ଯିବୁନି । ସେ ଆମକୁ କାମୁଡ଼ି ଦେବ । ଆମେ ଯାଉଛୁ । (ବାହାରିଛି)

ରୂପା : ଆରେ ରୁହ (ଅଟକାଇଛି) ମୋ କଥା ଶୁଣ ।

ସୀମା : ନାଇ ରୂପାନାନୀ । ଆମକୁ ଛାଡ଼ । ହେଇ, ସେ ଆମକୁ କଟମଟ କରି ଦେଖୁଛି । ଏଇଟା ନିଶ୍ଚିତ ଭୂତ... (ରୂପାକୁ ଠେଲି ଦେଇ ପଳାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ।)

ଅଦ୍ଭୁତ ପିଲା :ରୁହ । (ସମସ୍ତେ ଅଟକି ଯାଇଛନ୍ତି) ପଳେଇ ଯାଅନା, ମୋ ପାଖକୁ ଆସ, ନଚେତ୍ ତୁମକୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ।

ସୀମା : ଏ ବୋଉଲୋ ! ଏ ଭୂତ କ'ଣ ଧମକାଇଲାଣି । ଏଇଟା ସହରୀ ଭୂତ । ମୋ' ଆଈ କହୁଥିଲେ, ଗାଉଁଲି ଭୂତଠୁ ସହରୀ ଭୂତ ବେଶୀ ଭୟଙ୍କର । ଆମେ ଏଇଲେ କ'ଣ କରିବା ଲୋ ବୋଉ... (ସମସ୍ତେ ଭୟରେ ଥରିଛନ୍ତି ।)

ଅ.ପି. : (ହସିଛି) ହାଃ... ହାଃ....ହାଃ....

ସମସ୍ତେ : ବୋଉଲୋ, ଏ ଭୂତଟା କ'ଣ ହସିଲାଣି.... (ସମସ୍ତେ ଭୟରେ କାନ୍ଦିଉଠିଲେ ।)

ଅ.ପି. : ଚୁପ୍.... । (ସମସ୍ତେ ନୀରବ) ତା'ମାନେ ମୁଁ ଠିକ୍ ଶୁଣିଥିଲି, ଗାଉଁଲି ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ଭୟାଳୁ ।

ରୂପା : ନାଇଁ, ତମେ ଭୁଲ ଶୁଣିଛ । ଆମେ ଭୟାଳୁ ନୁହଁ । ତମର ରୂପ ଯେମିତି ହୋଇଛି, ତାକୁ ଯେ କେହି ହଠାତ୍ ଦେଖିଲେ ଡରିଯିବ ।

ଅ.ପି. : ତା'ମାନେ ତମେ କହୁଛ ମୁଁ ଅସୁନ୍ଦର ?

ରୂପା : ନା, ତମେ ଅସୁନ୍ଦର ନୁହଁ । ତମେ ଅଦ୍ଭୁତ ।

ଅ.ପି. : ଅଦ୍ଭୁତ ?

ରୂପା : ମାନେ ଯାହା କେବେ ଆଗରୁ ଦେଖାଯାଇନଥାଏ । ସେ କଥା ଛାଡ଼ । ତମେ କିଏ ?

ଅ.ପି. : ମୁଁ ତମ ପରି ଗୋଟିଏ ପିଲା ।

ରୂପା : ଦେଖିଲ । ମୁଁ କହୁଥିଲି ନା, ଏ ଭୂତ ନୁହେଁ । ଏ ଆମ ପରି ଗୋଟେ ପିଲା । ଆସ, ତା ପାଖକୁ ଯିବା । (ପିଲାମାନେ ଆସି ନାହାନ୍ତି) ଆରେ ସେଠି ଠିଆ ହେଲ କାହିଁକି ? ଆସ...

ଅ.ପି. : ହଁ, ମୋ ପାଖକୁ ଆସ । ମୁଁ ଆମେରିକାରୁ ତମ ସହିତ ମିଶିବା ପାଇଁ ଏଠିକି ଧାଇଁ ଆସିଛି । ମୋତେ ଡରନାହିଁ । ମୋ ପାଖକୁ ଆସ । ଆସ... (ସମସ୍ତେ ଡରିଡରି ତା ପାଖକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।)

ରୂପା : ତମେ ଆମେରିକାରୁ ଏଠିକୁ ଆସିଛ ?

ଅ.ପି. : ହଁ ।

ରୂପା : ତମ ନାଆଁ କ'ଣ ?

ଅ.ପି. : ନାଆଁ, ସେଇଟା କ'ଣ ?

ରୂପା : ଆଚ୍ଛା କଥା, ନାଆଁ କ'ଣ ଜାଣି ପାରୁନ? ଏଇ ଯେମିତି ମୋ ନାଆଁ ରୂପା । ୟା' ନାଆଁ ସୀମା । ୟା' ନାଁ ଜୟନ୍ତୀ । ଆଉ ୟା' ନାଆଁ ଶୀଳା ।

ଅ.ପି. : ଓଃ...ଆଚ୍ଛା... ମୋର କୌଣସି ନାଁ ନାହିଁ । ମୋ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ମୋତ ଚାପ୍ ୱାନ୍ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି ।

ସମସ୍ତେ : ଚାପ୍ ୱାନ୍ ?

ଅ.ପି. : ହଁ, ମୋ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଠିକ୍ ମୋରି ପରି ଶହେଟି ପିଲାଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ସେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଚାପ ୱାନ୍, ଚାପ୍ ଟୁ, ଚାପ୍ ଥ୍ରୀ ଏମିତି ଡାକନ୍ତି ।

ରୂପା : ତୁମକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ... ମାନେ ତମ ବାପାମାଆ ?

ଅ.ପି. : ବାପାମାଆ । ସେ ସବୁ କ'ଣ ?

ରୂପା : ମାନେ ତମ ଫାଦର ଓ ମଦର୍ ?

ଅ.ପି. : ଓ. ଫାଦର୍ ଏଣ୍ଡ ମଦର୍ । ନାଇଁ, ବାପା, ମା' କ'ଣ ମୁଁ ଜାଣେ ନି । ମୋର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା କହୁଥିଲେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସ୍ ଗ୍ଲୋବ୍ ଭିତରେ ଆପେ ଆପେ ବଢ଼ିଛି ।

ରୂପା : ତା'ମାନେ ତମେ କ୍ଲୋନିଂ ଶିଶୁ ?

ଅ.ପି. : ନା, ନା, ମୁଁ କ୍ଲୋନିଂ ନୁହେଁ, ମୁଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜିନ୍‌ରୁ ସୃଷ୍ଟି ।

ରୂପା : ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜିନ୍ ?

ଅ.ପି. : ହଁ, ମୋର ଜିନ୍‌ମାନେ ଗୁଣପିଣ୍ଡ । ତମମାନଙ୍କ ଦେହରେ ଥିବା ଗୁଣପିଣ୍ଡ ଠାରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।

ରୂପା : ଆଚ୍ଛା କହିଲ, ତମେ ଏଠିକି କାହିଁକି ଆସିଛ ?

ଅ.ପି. : ମୁଁ ଏଠିକି ଆପେ ଆସିନି । ମୋତେ ଏଠିକି ପଠାଯାଇଛି ।

ରୂପା : ପଠାଯାଇଛି ?

ଅ.ପି. : ହଁ, ମୋର ଜନ୍ମଦାତା ମୋ ପରି ଶହେଟି ପିଲାଙ୍କୁ ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ପଠାଇଛନ୍ତି । ଆମକୁ କୁହାଯାଇଛି, ଆମେ ତମମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିବୁ ଆଉ ତମମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦୁନିଆରୁ ବାସ୍ତବ ଦୁନିଆକୁ ନେଇଯିବୁ ।

ରୂପା : ବାସ୍ତବ ଦୁନିଆ... ?

ଅ.ପି. : ହଁ, ଯେଉଁଠି ସ୍ୱପ୍ନ ନଥିବ, ଥିବ ବାସ୍ତବତା । ଆଉ ଯେଉଁଠି ସାହିତ୍ୟ ନଥିବ, ଥିବ କେବଳ ବିଜ୍ଞାନ ।

ରୂପା : ସାହିତ୍ୟ ବିନା ବିଜ୍ଞାନ, ସ୍ୱପ୍ନ ବିନା ବାସ୍ତବତା ଏହା କ'ଣ ସମ୍ଭବ ?

ଅ.ପି. : ଅଫ୍‌କୋର୍ସ ।

ରୂପା : ଆଚ୍ଛା, ଆମେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦୁନିଆରେ ଅଛୁ ବୋଲି ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ?

ଅ.ପି. : କେମିତି ଜାଣିଲି ? ତମେମାନେ ସବୁ ପାଠ ପଢୁଛ ?

ରୂପା : ହଁ ।

ଅ.ପି. : ତମେମାନେ ଭବିଷ୍ୟତରେ କ'ଣ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛ ?

ରୂପା : ମୁଁ କଲେକ୍ଟର ହେବି...

ସୀମା : ମୁଁ ଇଂଜିନିୟର ହେବି...

ଜୟନ୍ତୀ : ମୁଁ ଡାକ୍ତର ହେବି ।

ଅ.ପି. : (ହସିଛି) ଏହା ହିଁ ସ୍ୱପ୍ନ । ଏହା ବାସ୍ତବ ନୁହେଁ ।

ସମସ୍ତେ : ବାସ୍ତବ ନୁହେଁ ?

ଅ.ପି. : ହଁ । ମୁଁ ଜାଣିଛି , ତୁମର ସ୍ୱପ୍ନ କେବେ ହେଲେ ସତ ହେବ ନାହିଁ ।

ସମସ୍ତେ : ଆମ ସ୍ୱପ୍ନ ବିଷୟରେ ତୁମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ?

ଅ.ପି. : ମୁଁ ମୋ' ଦୂରଦୃଷ୍ଟିରେ ତମ ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ସବୁ ଦେଖିପାରୁଛି।

ସମସ୍ତେ : ଆମ ଭବିଷ୍ୟତ ତମେ ଦେଖି ପାରୁଛ ?

ଅ.ପି. : ହଁ । ଆଛା, କଲେକ୍ଟର, ଇଂଜିନିୟର, ଡାକ୍ତରମାନେ କ'ଣ ତମର ଆଦର୍ଶ ?

ସମସ୍ତେ : ହଁ ।

ଅ.ପି. : ସତରେ ତମେ ସବୁ ବହୁତ ପଛରେ ଅଛ ।

ସମସ୍ତେ : ପଛରେ ଅଛୁ । ଏମିତି କ'ଣ କହୁଛ ?

ରୂପା : ଆଛା ଚାପ୍ ୱାନ୍, ତମେ କ'ଣ ଆମଠୁ ବହୁତ ଆଗରେ ଅଛ ?

ଅ.ପି. : ହଁ । ମୁଁ ଟ୍ୱେଣ୍ଟିସେକେଣ୍ଡ ସେନ୍‌ଚୁରୀର ପିଲା ।

ଶୀଳା : ମାନେ, ତମେ ଦ୍ୱାବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପିଲା ?

ଅ.ପି. : ହଁ, ମୋ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା କହିଛନ୍ତି, ଦ୍ୱାବିଂଶଶତାବ୍ଦୀ ବେଳକୁ ଏ ଦୁନିଆର ସବୁପିଲା ଆମ ପରି ହୋଇଯିବେ । ଏଣୁ ଆମକୁ ନେଇ ଆଗୁଆ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି ।

ସୀମା : ଏ ବାବାରେ ! ଦ୍ୱାବିଂଶଶତାବ୍ଦୀବେଳକୁ ମଣିଷ ପିଲାସବୁ ତମପରି ଭୂତ ହୋଇଯିବେ?

ଅ.ପି. : ନାଁ, ମୁଁ ଭୂତ ନୁହେଁ । ମୁଁ ତମପରି ଗୋଟେ ମଣିଷପିଲା । ହେଲେ ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ, ବୁଦ୍ଧି-କୌଶଳ, ରୂପ ଓ ପୋଷାକରେ ତୁମଠାରୁ ମୁଁ ବହୁତ ଆଗରେ ।

ସମସ୍ତେ : ବହୁତ ଆଗରେ... ?

ଅ.ପି. : ହଁ, ତମେ ଡାକ୍ତର ହେବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛ । ମୁଁ ଅସାଧ୍ୟ ରୋଗକୁ ଗୋଟେ ମିନିଟ୍‌ରେ ଭଲ କରିଦେଇପାରିବି । ତମେ ଇଂଜିନିୟର ହେବାକୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛ । ମୁଁ ବିନା ପିଲାରରେ ଶହ ଶହ ମାଇଲ ବ୍ରିଜ୍ ତିଆରି କରିପାରିବି । ତମେ କଲେକ୍ଟର ହେବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛ । ମୁଁ ଏକୁଟିଆ ଗୋଟିଏ ଦେଶକୁ ଶାସନ କରିପାରିବି ।

ଜୟନ୍ତୀ : ଏଇଟା ଗାଲୁ ମାରୁଛି । (ସ୍ୱଗତ)

ଅ.ପି. : ତୁମେ ପ୍ରମାଣ ଚାହୁଁଛ ? କୁହ, କାହାର କ'ଣ ରୋଗ ହୋଇଛି । ମୁଁ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଭଲ କରିଦେବି ।

ଶୀଳା : ମୋ ହାତରେ ଏ ଘା'ଟା ଜମା ଶୁଖୁନି । ଭଲ କଲ ଦେଖି ?

ଅ.ପି. : ଓକେ, ହାତ ଦେଖାଅ । (ନିଜ ପକେଟରୁ କିଛି ଔଷଧ ବାହାରି ଶୀଳା ହାତରେ ଲଗେଇଛି । ଶୀଳାର ଘା'ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଲ ହେଇ ଯାଇଛି।) ଦେଖ, ତମ ଘା'ଗୋଟେ ସେକେଣ୍ଡରେ ଶୁଖିଗଲା । ଆଉ ପ୍ରମାଣ ନବ ?

ସୀମା : ନାଇଁ ନାଇଁ ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଅ.ପି. : ଏବେ କୁହ, ତମଠାରୁ ମୁଁ ଆଗରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ?

ସମସ୍ତେ : ହଁ, ତୁମେ ଆଗରେ ଅଛ ।

ଅ.ପି. : ତମେ ମୋ' ପରି ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛ କି ନାହିଁ ?

ସମସ୍ତେ : (ପରସ୍ପର କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ସାରିବା ପରେ) ହଁ, ଆମେ ତମପରି ହେବୁ । ହେଲେ କେମିତି ?

ଅ.ପି. : ମୋ' ସହିତ ଆସ ।

ସମସ୍ତେ : କୁଆଡ଼େ ?

ଅ.ପି. : ମୋର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ନିକଟକୁ...

ରୂପା : ସେଠିକୁ ଗଲେ କ'ଣ ହେବ ?

ଅ.ପି. : ତମ ଦେହରେ ଥିବା ଗୁଣପିଣ୍ଡକୁ ବଦଳାଇ ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୁଣପିଣ୍ଡ ଭରିଦେବେ । ତାପରେ ତମେ ମୋ' ପରି ବୁଦ୍ଧିମାନ ହୋଇଯିବ । ତମେ ଯାହା ଚାହିଁବ ତାହା କରିପାରିବ ।

ଶୀଳା : ତା'ମାନେ ତମ ଜନ୍ମଦାତା ପାଖକୁ ଗଲେ, ଆମେ ପାଠ ନପଢ଼ି ସବୁ ବିଦ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିବୁ ?

ଅ.ପି. : ହଁ, ବିନା ପରିଶ୍ରମରେ ତମେ ସବୁ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିବ ।

ସୀମା : ବହୁତ ଭଲ ହେବ । ଚାଲ ସମସ୍ତେ ଯିବା.. (ବାହାରିଛନ୍ତି)

ରୂପା : ନାଇଁ ରୁହ, ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ କରିବାକୁ ଯାଇ ବିପଦକୁ ଡାକି ଆଣ ନାହିଁ ।

ଅ.ପି. : ନା । ଏହା ଅସମ୍ଭବ ନୁହଁ । ଆମେ ଯାହା ଚାହିଁବୁ ତାହା କରିପାରିବୁ । ଆମେ ନୂତନ ସମାଜ ଗଢ଼ିବୁ । ଯେଉଁଠି ସମସ୍ତେ ସମାନ ହେବେ । କେହି କାହା ଅଧୀନରେ ରହିବେ ନାହିଁ । ଆସ, ମୋ ସହିତ ଆସ । (ସମସ୍ତେ ଯିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି ।)

ରୂପା : ରୁହ । ଆଚ୍ଛା ଚାପ୍ ୱାନ୍ ! ତମ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଆମକୁ ଗୋଟିଏ ରକମର ପିଲା କରିଦେବେ ?

ଅ.ପି. : ହଁ।

ରୂପା : ଆମର ଗୁଣ, କର୍ମ, ରୂପ ସବୁ ସମାନ ହୋଇଯିବ।

ଅ.ପି. : ହଁ ।

ରୂପା : ଆମେ ତମପରି ଯାହା ଚାହିଁବୁ ତାହା କରି ପାରିବୁ ?

ଅ.ପି. : ହଁ।

ରୂପା : ଆମେ ଏବେ ଯାହା କରିପାରୁଛୁ ତମେ ତାହା କ'ଣ କରିପାରିବ ?

ଅ.ପି. : କ'ଣ ?

ରୂପା : ତମେ ଆମ ପରି ଏମିତି ହସି ପାରିବ ? (ହସିବାର ଅଭିନୟ କରିଛି।)

ଅ.ପି. : ନା, ମୁଁ ହସିବା ଶିଖିନି।

ରୂପା : ତମେ ଆମ ପରି କାନ୍ଦି ପାରିବ ? (କାନ୍ଦିବାର ଅଭିନୟ କରିଛି।)

ଅ.ପି. : ନା, ମୁଁ କାନ୍ଦିବାକୁ ଘୃଣା କରେ।

ରୂପା : (ସୀମାକୁ କୋଳେଇ ନେଇ) ତମେ ଏମିତି ଅନ୍ୟକୁ ସ୍ନେହ କରିପାରିବ ?

ଅ.ପି. : ନା, ସ୍ନେହ କ'ଣ ମୁଁ ଜାଣିନାହିଁ।

ରୂପା : ତା'ମାନେ କାମ ଛଡ଼ା ତମେ ସ୍ନେହ-ଭକ୍ତି, ହସ-କାନ୍ଦ, ସୁଖ-ଦୁଃଖ କିଛି ଜାଣନା ?

ଅ.ପି. : ସ୍ନେହ-ଭକ୍ତି, ହସ-କାନ୍ଦ, ସୁଖ-ଦୁଃଖ ଏସବୁ ଆମର ଦରକାର ନାହିଁ।

ରୂପା : ଦରକାର ଅଛି, ଏସବୁ ମଣିଷ ପାଖରେ ଅଛି ବୋଲି ମଣିଷ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୋଇଛି ।

ଅ.ପି. : ନା, ତୁମେ ଭୁଲ କହୁଛ । ମଣିଷ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଯୋଗୁଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ରୂପା : (ହସିଛି) ତମେ ତ ବାପାମାଆ କ'ଣ ଜାଣିନ । ଭାଇ-ଭଉଣୀ, ସାଙ୍ଗ-ସାଥୀ କ'ଣ ଜାଣିନ । ତମେ କେମିତି ଜାଣିବ ମଣିଷ ଜୀବନରେ ସ୍ନେହ, ଭକ୍ତି ଓ ଭଲ ପାଇବାର ମୂଲ୍ୟ କେତେ !

ଅ.ପି. : ନାଇଁ, ମୁଁ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଠାରୁ ଶୁଣିଛି, ତମର ସେହି ସ୍ନେହ, ଭକ୍ତି, ଭଲ ପାଇବା ହିଁ ସବୁ ଦୁଃଖର କାରଣ । ଏଣୁ ସେ ସବୁଭୁଲି ଯାଅ । ମୋ' ପରି ହେଇ ଯାଅ । ତମେ ଅସାଧ୍ୟ

ସାଧନ କରିପାରିବ । ନହେଲେ ଜୀବନ ସାରା ତମେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିବ, କେବେ ତାହା ସତ ହେବ ନାହିଁ ।

ରୂପା : ମଣିଷ ସ୍ୱପ୍ନ ଭିତରେ ବାସ୍ତବତାକୁ ଖୋଜି ଆନନ୍ଦ ପାଉଛି ବୋଲି ଏ ଦୁନିଆରେ ବଞ୍ଚି ରହିଛି, ଚାପ୍ ୱାନ୍ । ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ଏ ମାଟିରେ ବାପା-ମାଆ, ଭାଇ-ଭଉଣୀ, ସ୍ନେହ-ଭକ୍ତି, ହସ-କାନ୍ଦ ରହିଥିଲା । ଆଜି ବି ରହିଛି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ମଧ ରହିବ । ଆମେ ସେ ସବୁକୁ ନେଇ ଆଗକୁ ଆଗଇବୁ । ତା'ରି ଭିତରେ ଆମେ ନିଜକୁ ଗଢ଼ିବୁ । କାରଣ ଆମେ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ । ତମ ପରି ଯନ୍ତ୍ର ନୁହଁ ।

ଅ.ପି. : ନାଇଁ ନାଇଁ ମୁଁ ଯନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ, ମୁଁ ମାନବ ଶିଶୁ ।

ରୂପା : (ହସିଛି) ନାଇଁ, ତମ ଦେହ ମାନବ ହୋଇପାରେ, ତମେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ହୋଇପାର, ହେଲେ ତମଠାରେ ମାନବିକତାର ଗୁଣ ନଥିଲେ ତୁମକୁ କେହି ମାନବ ଶିଶୁ ବୋଲି ମାନିବେନି । ତମେ ତମ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କୁହ, ପାରିବେ ତ ସେ ତମ ହୃଦୟରେ ସ୍ନେହ-ଭକ୍ତି, ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ସତ୍ୟ-ଶାନ୍ତି, ଦୟା-କ୍ଷମା ପରି ମାନବୀୟ ଗୁଣ ଭରି ଦିଅନ୍ତୁ । ତା'ପରେ ତମେ ଆମ ପାଖକୁ ଆସିବ । ଆମେ ତମକୁ ମାନବ ଶିଶୁ ବୋଲି ମାନିବୁ । ତୁମେ ଯୁଆଡ଼େ କହିବ ସେଇଆଡେ ଯିବୁ । ନଚେତ୍ ଆମ ପାଇଁ ତମେ ଗୋଟେ ଯନ୍ତ୍ର ।

ଅ.ପି. : ନା, ମୁଁ ଯନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ । ମୁଁ ଗୋଟେ ମାନବ ଶିଶୁ ।

ରୂପା : ତାହେଲେ ତମକୁ ବଡ଼ମାନଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅ.ପି. : ନା, ମୁଁ କାହାକୁ ଭକ୍ତି କରିବିନି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମାନବ ଶିଶୁ ।

ରୂପା : ତାହେଲେ ତୁମକୁ ବଡ଼ମାନଙ୍କ ଆଦେଶ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅ.ପି. : ନା, ମୁଁ କାହାର ଆଦେଶ ମାନିବିନି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମାନବ ଶିଶୁ ।

ରୂପା : ତୁମକୁ ଆମପରି ଅନ୍ୟକୁ ସ୍ନେହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅ.ପି. : ନା, ମୁଁ କାହାରିକୁ ସ୍ନେହକରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମାନବ ଶିଶୁ ।

ରୂପା : ନା, ତୁମେ ମାନବ ଶିଶୁ ନୁହଁ । ତମେ ଗୋଟିଏ ରୋବଟ୍ । ତମେ ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର ।

ଅ.ପି. : ନା, ମୁଁ ଯନ୍ତ୍ର ନୁହଁ । ମୁଁ ମାନବ ଶିଶୁ ।

ରୂପା : ନାଇଁ ତୁମେ ଯନ୍ତ୍ର... ଯନ୍ତ୍ର... ଯନ୍ତ୍ର... (ହଠାତ୍ ଅଦ୍ଭୁତ ପିଲାଟି ଉଭେଇ ଯାଇଛି । ଏକ ଅଭାବନୀୟ ଶବ୍ଦ ଭିତରେ ।)

ସୀମା : ତୁ ଏ କ'ଣ କଲୁ ରୂପା ନାନୀ ? ସେ ପିଲାଟି ଆମକୁ ଦୁଃଖ ଦୁନିଆରୁ ନେଇଯାଇ ସୁଖ ଦେବାକୁ ଆସିଥିଲା । ଆଉ ତୁ ତାକୁ ତଡ଼ି ଦେଲୁ ?

ରୂପା : ନା, ସେ ଆମକୁ ସୁଖ ଦେବାକୁ ଆସି ନଥିଲା । ସେ ଆମକୁ ଏକ ଅବାସ୍ତବ ଦୁନିଆକୁ ନେଇ ଯାଉଥିଲା । ସାହିତ୍ୟକୁ ଛାଡ଼ି ବିଜ୍ଞାନ, ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଛାଡ଼ି ବାସ୍ତବ କେବେ ସମ୍ଭବ ନୁହଁ । ଆମେ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରି ଆମ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ସାକାର କରିବା । ବାପା, ମାଆ ଓ ଗୁରୁଜନଙ୍କ ମେଳରେ ରହି ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ ଭଲପାଇବାକୁ ଆଦରି ସତ୍‌ପଥରେ ଚାଲି ଆମେ ଜୀବନକୁ ଗଢ଼ିବା । ଆମେ ଏ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ । ଯନ୍ତ୍ର ହେବାକୁ ଆମର ଜନ୍ମ ନୁହେଁ । ଆମେ ଅମୃତର ସନ୍ତାନ । ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅମରତ୍ୱ, ବସ୍ତୁବାଦିତା ନୁହଁ । ଆସ, ଆମେ ପୁଣି ରଜ ଦୋଳି ଗୀତ ଗାଇବା । ଦୋଳି ଝୁଲିବା । ପୁଣି ଆନନ୍ଦରେ ମଜ୍ଜିଯିବା ।

(ଝିଅମାନେ ରଜଗୀତର ତାଳେ ତାଳେ ପୂର୍ବପରି ଦୋଳିରେ ଝୁଲି ଖେଳୁଥାଆନ୍ତି । ମଂଚ ଅନ୍ଧକାର ।)

ଅଭ୍ୟାସ

୧. **ଉତ୍ତର କୁହ ।**

(କ) ଅଦ୍ଭୁତ ପିଲାଟି କିପରି ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ?

(ଖ) ପିଲାଟିକୁ ଭୂତ ଭାବି ଶୀଳା ଓ ସୀମା ପଳାଇ ଯିବା ଦେଖି ରୂପା କ'ଣ କହିଲା ?

(ଗ) ରୂପା ଅଦ୍ଭୁତ ପିଲାଟିର ନାଆଁ ପଚାରିବାରୁ ପିଲାଟି କି ଉତ୍ତର ଦେଲା ?

(ଘ) 'ବହୁତ ଆଗରେ' ଏକଥାଟି ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ ପିଲାଟି କି ଉତ୍ତର ଦେଲା ?

(ଙ) 'ଜୀବନ ସାରା ତମେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିବ, କେବେ ତାହା ସତ ହେବନାହିଁ' ଏକଥା ଶୁଣି ରୂପା କି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କଲା ?

(ଚ) ଅଦ୍ଭୁତ ପିଲାଟି ଉଭେଇ ଗଲା ପରେ ରୂପା ସମସ୍ତଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଲା ?

୨. ପ୍ରାୟ ଶହେ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ଅଦ୍ଭୁତ ପିଲାଟିକୁ ଦେଖି ଓ ତା' କଥା ଶୁଣିଲା ପରେ ସୀମା କ'ଣ କହିଲା ?

(ଖ) 'ଚାପ ୱାନ୍'କୁ କାହିଁକି ଝିଅମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ?

(ଗ) ଚାପ ୱାନ୍‌ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ କଥା ଶୁଣି ବି ରୂପା ତା' ସାଙ୍ଗରେ ଯିବା ପାଇଁ ମନା କଲା କାହିଁକି ?

(ଘ) ଚାପ୍ ୱାନ୍ ଏକ ଯନ୍ତ୍ର ବୋଲି କିପରି ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲା ?

(ଙ) ଅଦ୍ଭୁତ ପିଲାଟି ଉଭେଇ ଗଲା ପରେ ରୂପା କ'ଣ କହିଲା ?

୩. ଶହେ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ଏହି ଏକାଙ୍କିକାରେ ନାଟ୍ୟକାର ଆମକୁ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି ?

(ଖ) 'ଆମେ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ' ବୋଲି ନାମ ଦେବାର ବିଶେଷତ୍ୱ କ'ଣ ?

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

- ଏହି ଏକାଙ୍କିକାକୁ ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ ଭିତରେ ଅଭିନୟ କର ।
- ପଠିତ ଏକାଙ୍କିକାର 'ଚାପ୍ ୱାନ୍' ଯନ୍ତ୍ର ଭଳି ଚରିତ୍ର ଥିବା ଆଉ କିଛି ଗପ ବା ଏକାଙ୍କିକା ସଂଗ୍ରହ କର ଓ ପଢ଼ ।